

‘Grenzen aan gastvrijheid’

Slimme groei voor een gastvrij Fryslân

Elke Dens, directeur The Travel Foundation
Peter de Ruyter, landschapsarchitect

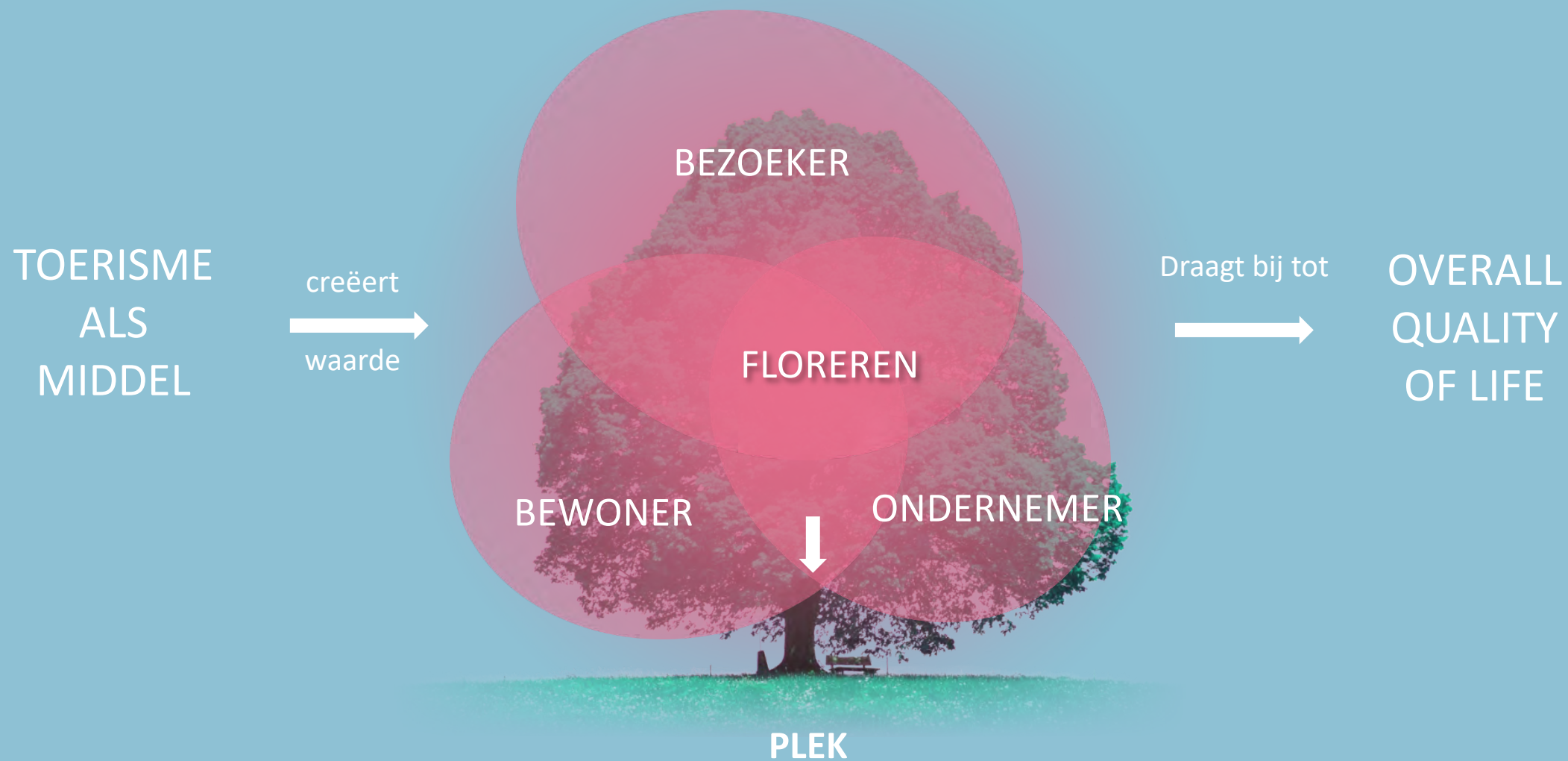
Alde Leije, 19 maart 2024

Slim groeien doe je door over het muurtje te kijken...

EEN NIEUWE DEFINITIE VAN SUCCES

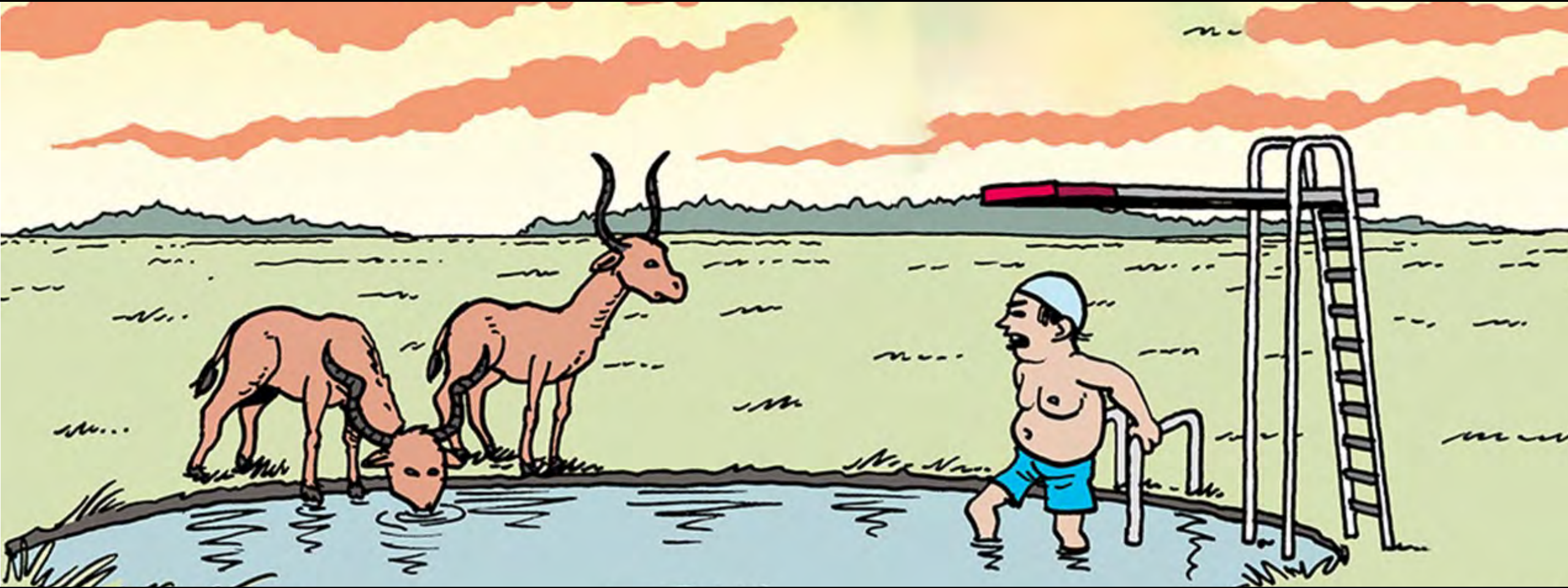

Er zijn grenzen aan gastvrijheid...

*‘Verandering is het
enige onveranderlijke
in het Friese landschap’*

Alle Hosper, landschapsarchitect (1943 - 1997)

*‘Verandering is het
enige onveranderlijke
in het Friese landschap’*

Alle Hosper, landschapsarchitect (1943 - 1997)

*Hoe speel je als gastvrijheidssector
in op die veranderingen?*

Skriuwersark 'De Veenhoop' (It Fryske Gea)

Petgaten 'De Veenhoop' (It Fryske Gea)

foto: Hans Peter Föllmi

De diepontwaterde en verzakkende Friese veenpolders

De strikte scheiding tussen functies is het werkelijke probleem in NL.
Hoe kunnen we - binnen zekere grenzen - overgangen vloeiend maken,
functies combineren?

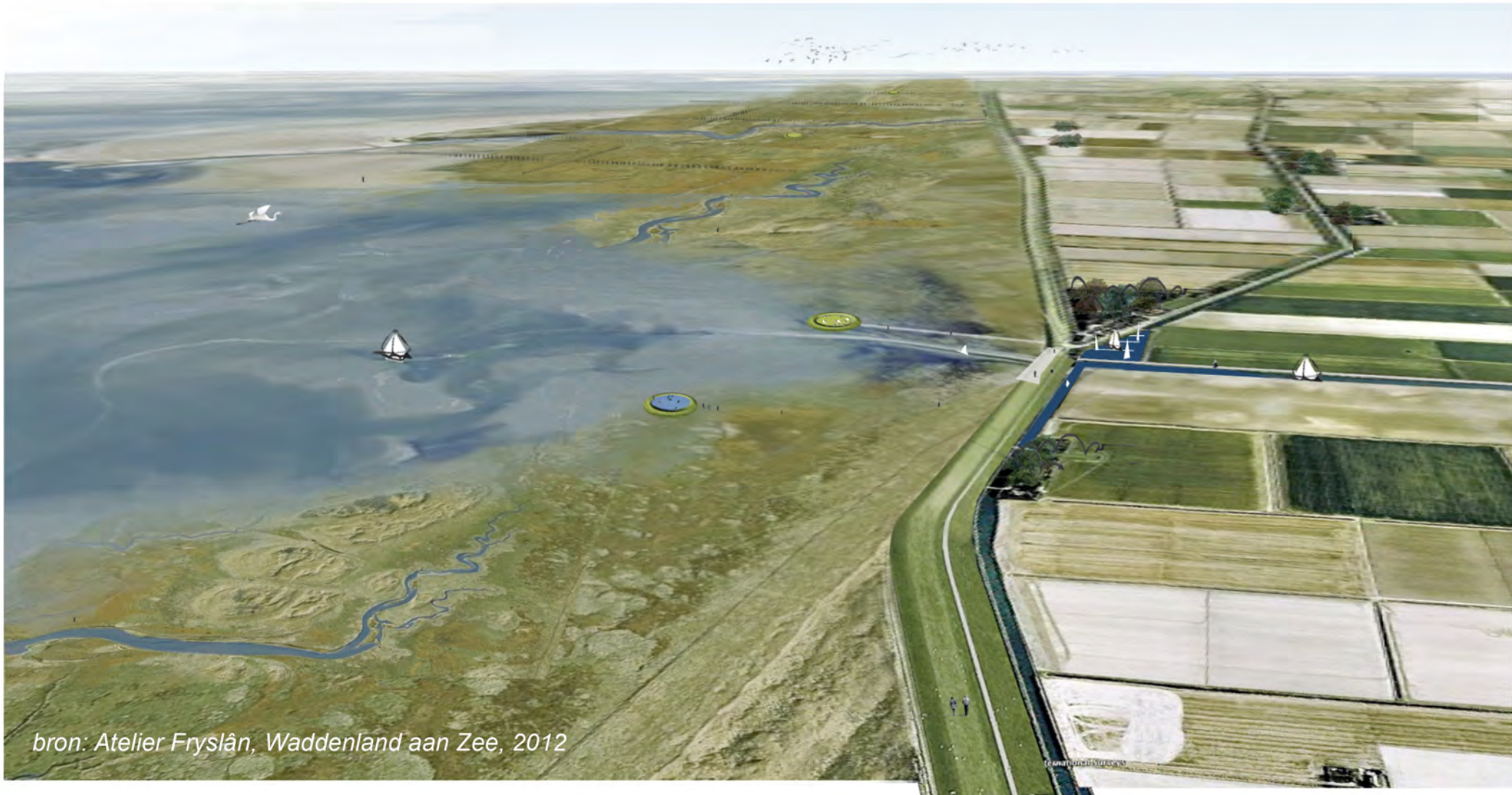

‘Zompig en zoemend’

‘Schraal en doodstil’

De klimaatopgave is gebaat bij verbinding tussen onder andere kustveiligheid, natuur én recreatie

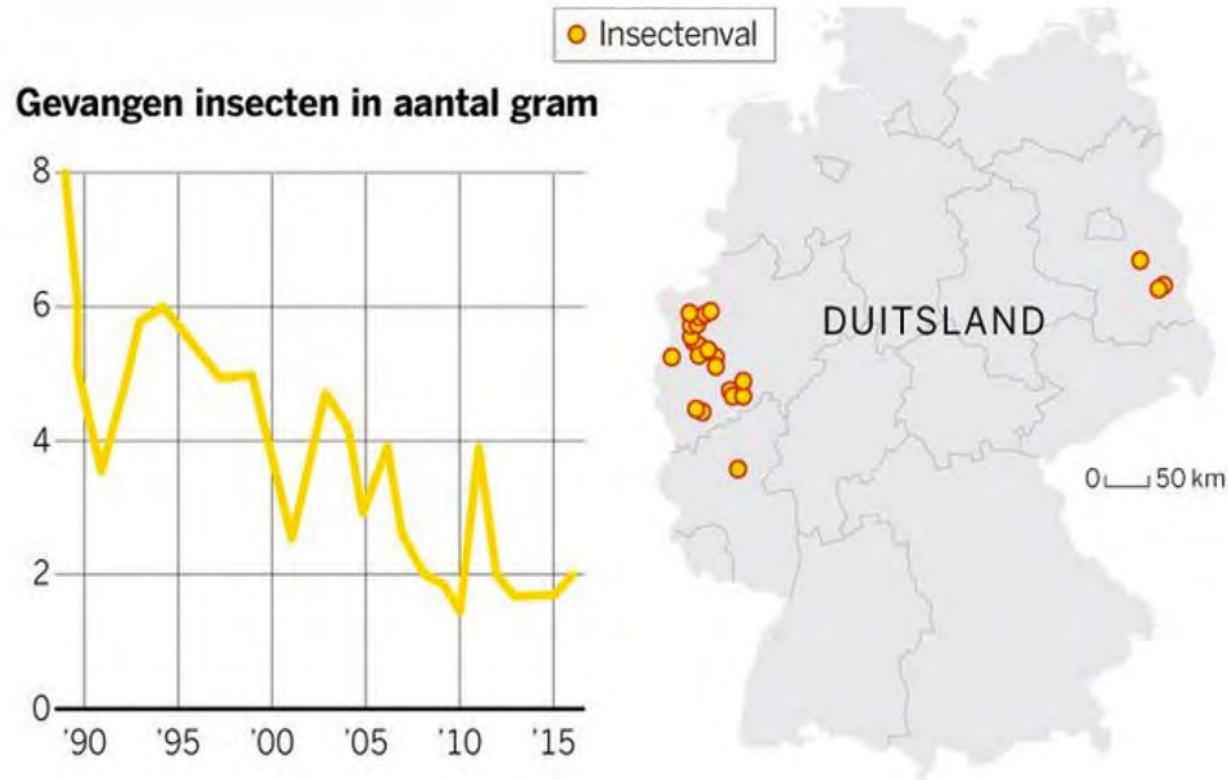
bron: Atelier Fryslân, Waddenland aan Zee, 2012

‘Over de seedyk kijken’, recreatie als kleinschalige bijdrage aan lokale leefbaarheid en het ontwikkelen van draagvlak voor de natuur

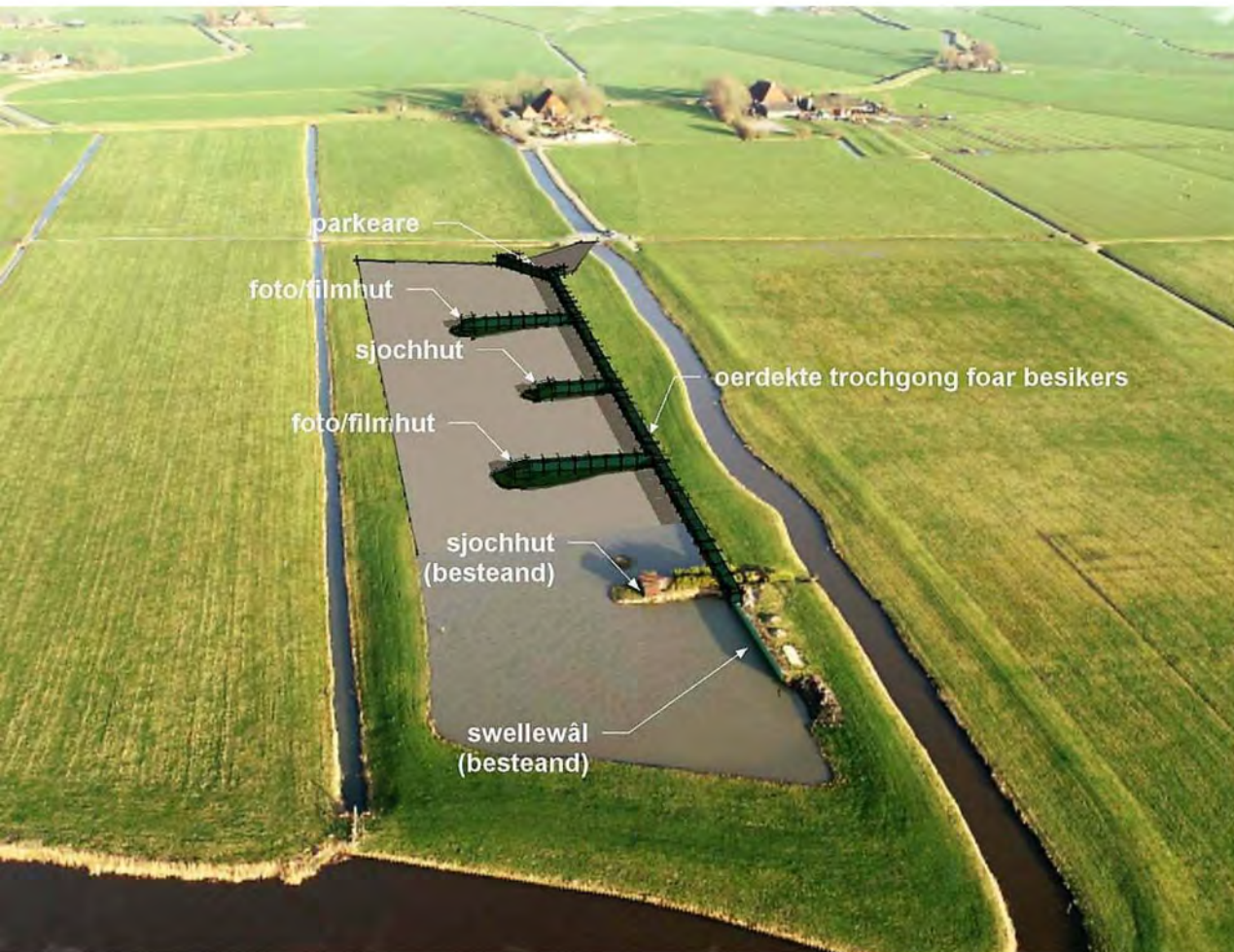

foto: Annemarie Hoogwoud

De biodiversiteitsopgave is gebaat bij verbinding tussen landbouw, natuur én recreatie

Biodiversiteit; 'Het insect als kanarie in de kolenmijn', zonder insecten is er geen leven op aarde mogelijk.
Duits onderzoek uit 2017; terugloop van 75% in massa in de afgelopen 30 jaar.

‘Gruttoland’, skriezeboer Murk Nijdam - Wommels (Agrarisch Natuurfonds Fryslân)

De biodiversiteitsopgave én de klimaatopgave zijn gebaat bij meer ruimte voor water,
we moeten weer leren mee te bewegen met de seizoenen

Foto: Jan Jelle Jongsma

En meebewegen met de seizoenen - meer zomerpolders in de toekomst - biedt kansen voor specifieke vormen van recreatie in de winter...

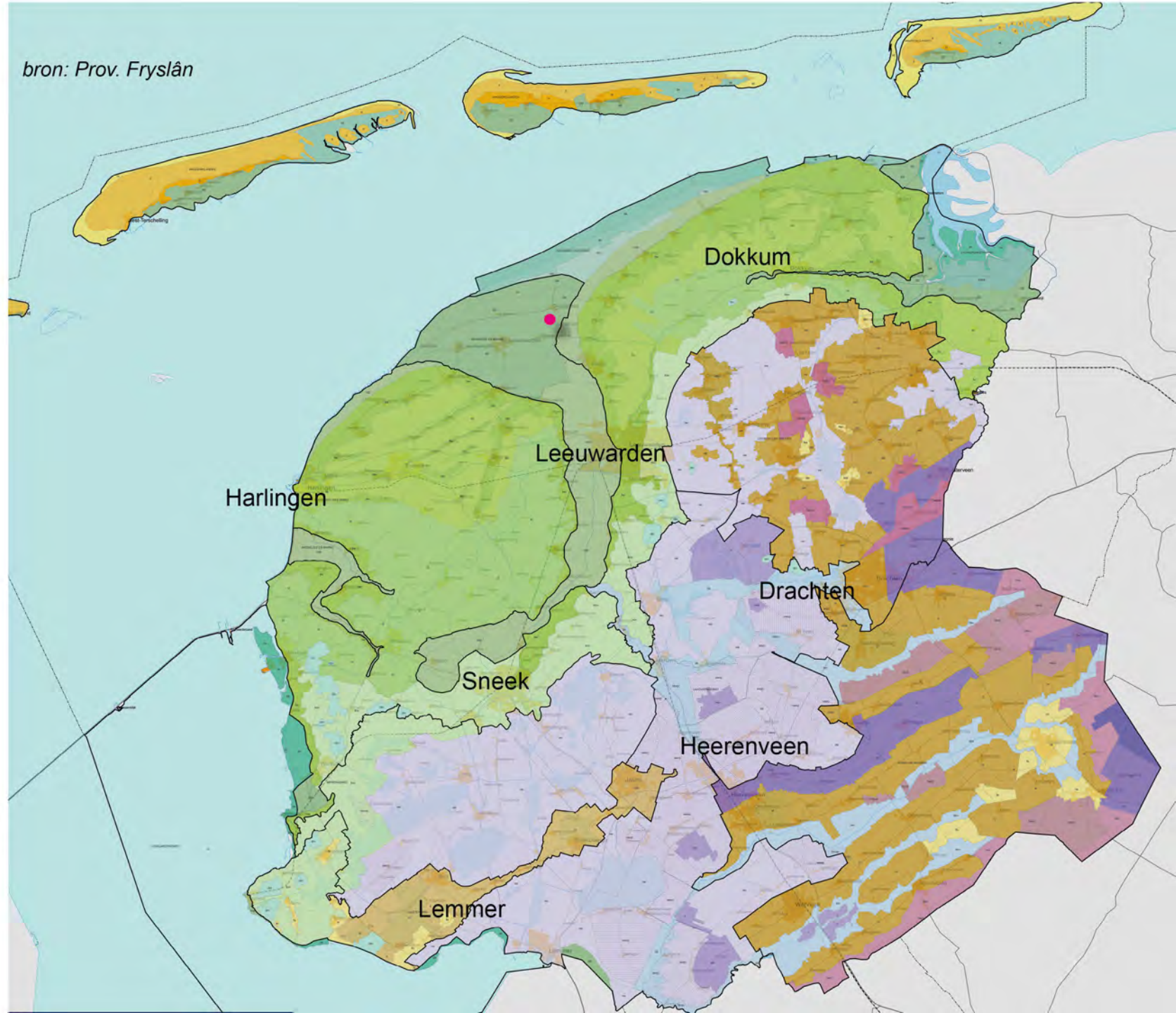

Foto: Gerrit Smit

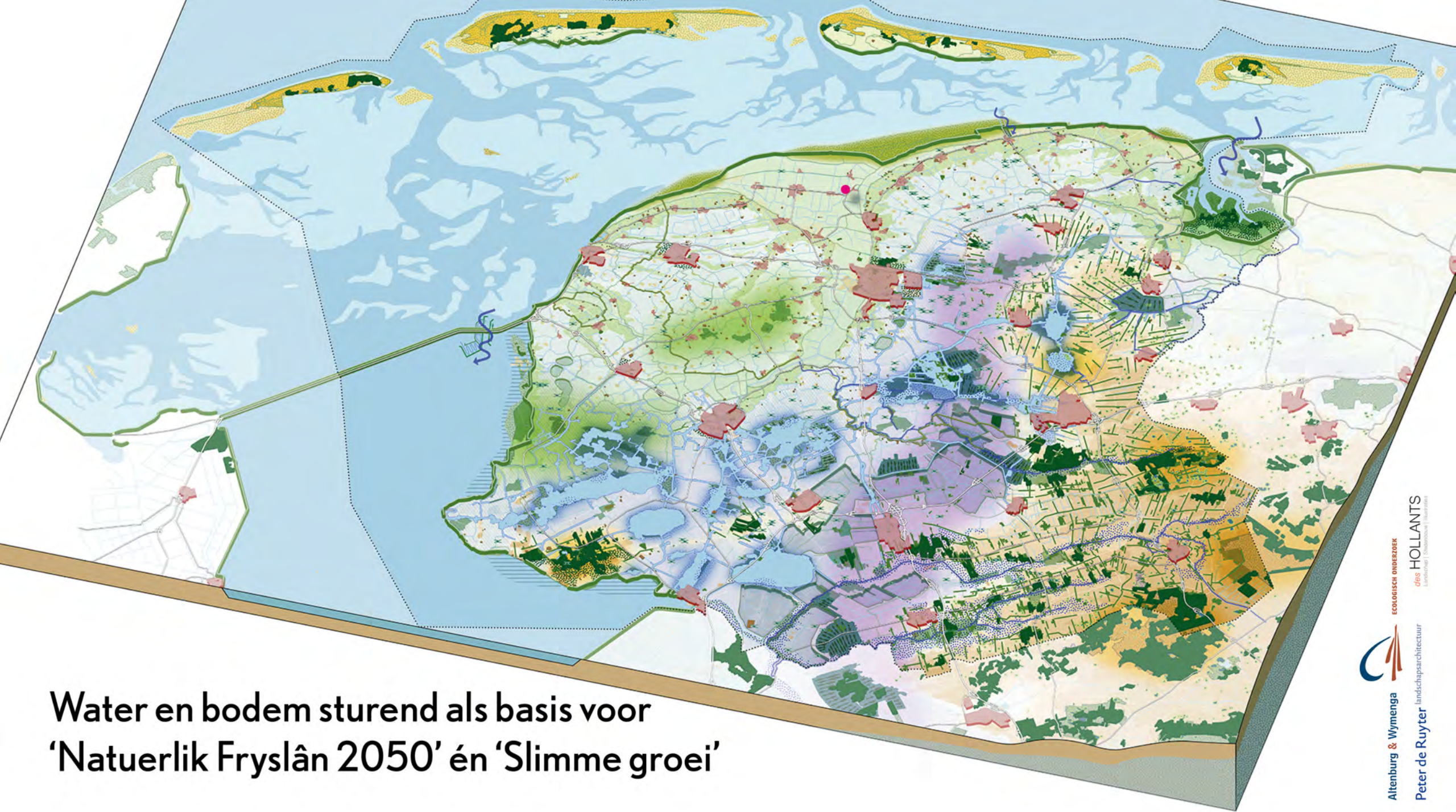
Het goede nieuws;
De rijke verscheidenheid
van het Friese landschap
biedt kansen voor een
gedifferentieerd
antwoord op de grote
opgaven waar we voor
staan.

Niet alles kan en wil je
overall!

Elke verandering begint met
de vraag; 'Waar ben ik?'

Water en bodem sturend als basis voor
'Natuerlik Fryslân 2050' én 'Slimme groei'

Altenburg & Wymenga

landschapsarchitectuur

ECOLOGISCH ONDERZOEK

des HOLLANTS

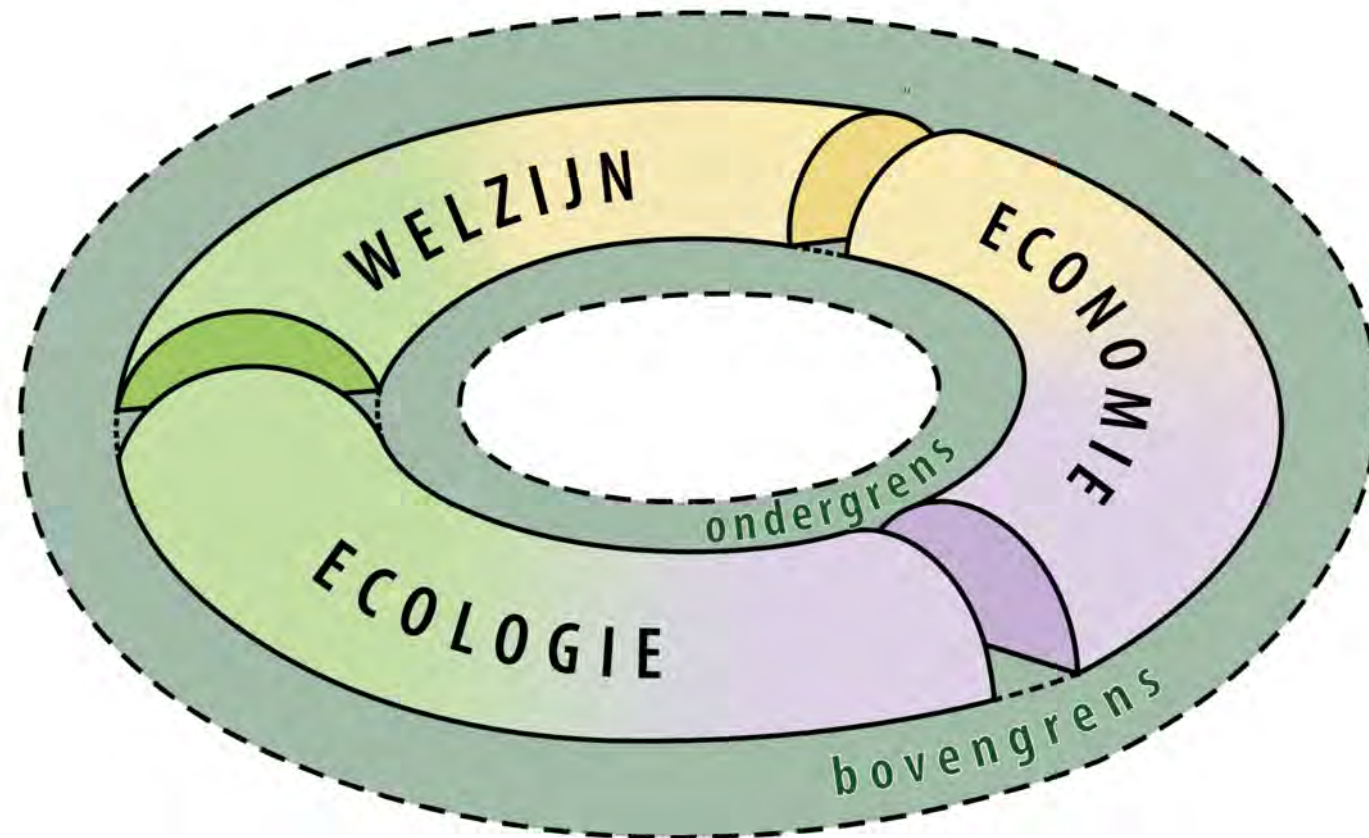
Landschap | Ruimte | Infrastructuur

Peter de Ruyter

Slimme groei;

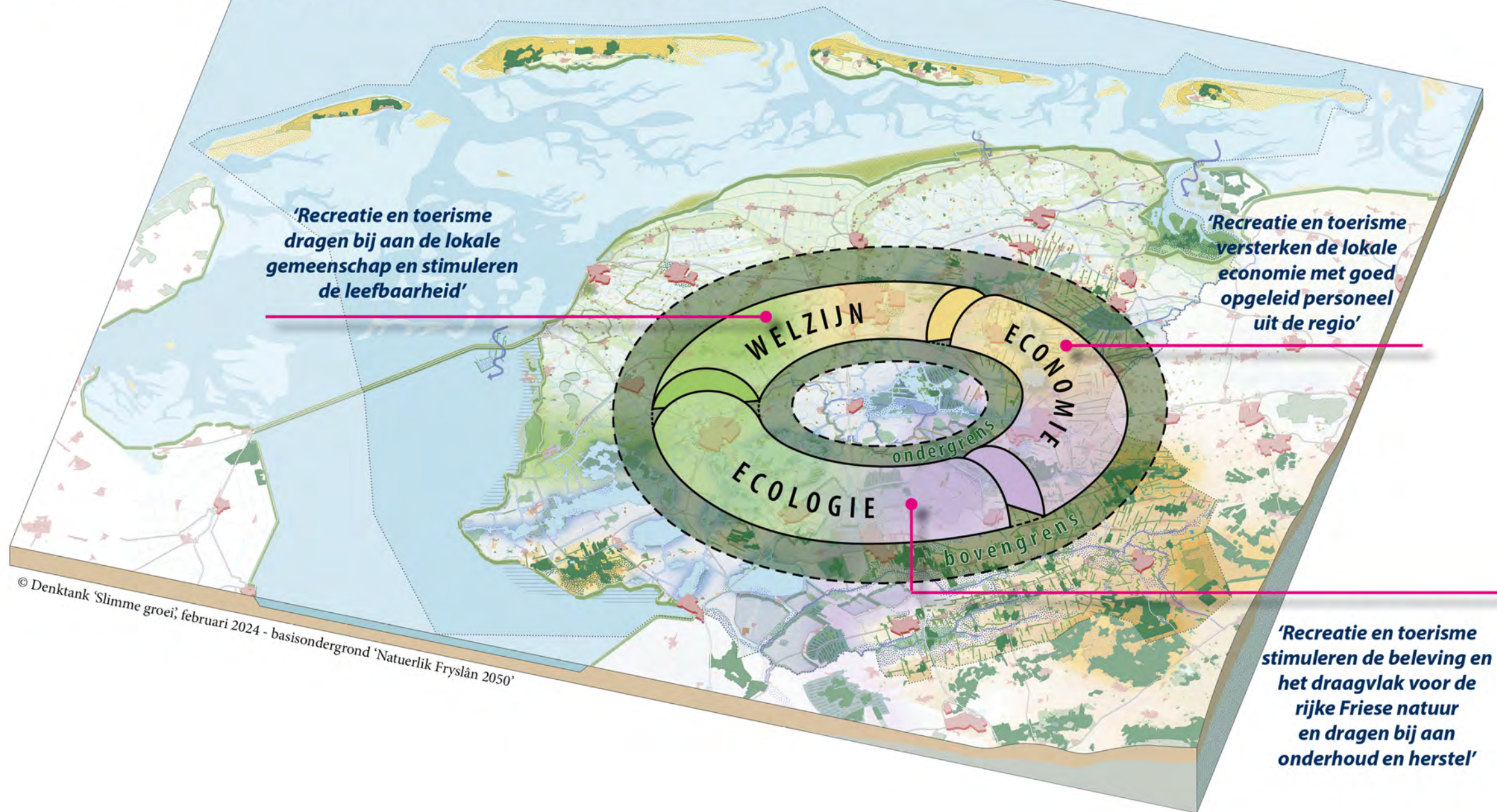
‘Waar ligt de ondergrens van groei en wanneer is de bovengrens bereikt?’

‘Hoe kunnen we grenzen stellen aan gastvrijheid om meerwaarde te creëren voor Fryslân als geheel?’

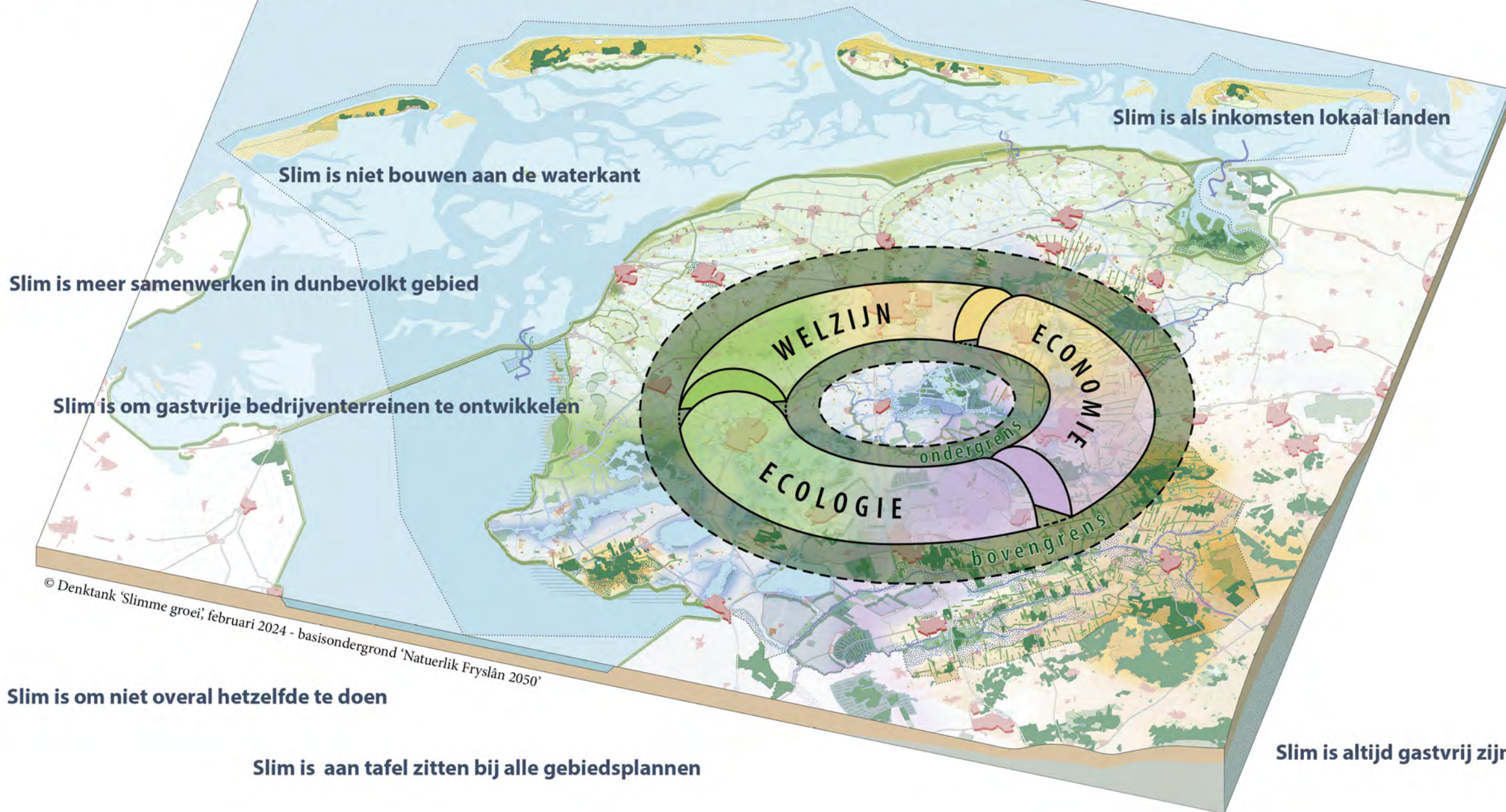
*Inspiratiebron:
Donut-model
van Kate Raworth
in combinatie met
de drie sectoren van
Brede Welvaart*

De donut voor Fryslân; **Slim** is niet te veel en niet te weinig

De donut voor Fryslân; **Slim is** niet te veel en niet te weinig

Slim is werken met voedsel uit de regio

‘Slimme groei’ komt samen in de Friese code - vier startvragen bij de ontwikkeling van recreatie en toerisme:

- 1. Wat en wie wordt er beter of slechter van?** Wie verdient eraan, wat levert het op voor de omgeving, voor het behoud van voorzieningen. Blijft het geld in de regio?
- 2. Wat wordt er mooier van?** Wordt het dorp mooier, knapt het landschap of het oude winkelpand ervan op? Hoe ziet het eruit als je daar vaart, fietst of wandelt?
- 3. Wat vindt de grutto ervan?** Kan onze nationale vogel veilig broeden en jongen groot brengen in Fryslân? Wordt zijn leefgebied groter en robuuster? Kortom, hoe staat het met de natuur?
- 4. Past het bij Fryslân, nu en in de toekomst?** Versterkt het de cultuur, de identiteit en leidt het tot passende innovatie? Wat vindt je kleinkind ervan, heeft die er ook plezier van?

Tot slot;

*Slimme groei voor een gastvrij Fryslân
vraagt om meebewegen binnen grenzen om tot het goede te komen.
Dat vergt maatwerk en samen leren.*

*Een onafhankelijk kwaliteitsteam,
opgebouwd uit verschillende disciplines,
kan daarbij ondersteunen.*

‘Grenzen aan gastvrijheid’

Dank voor uw aandacht!

Elke Dens, directeur The Travel Foundation
Peter de Ruyter, landschapsarchitect

Alde Leije, 19 maart 2024